

Landsdjóralæknin:

STRANGAR LÚSAREGLUR

Markivirðini fyri laksalús er hægri í Føroyum enn í øðrum londum, og verða tey ikki hildin, fær alibrúkið í ringasta føri boð um at taka fisk

INGOLF S. OLSEN – PRESS

Tað er landsdjóralæknin, ið saman við Heilsufrøðiligu Starvsstovuni hevur eftirlit við, at veterineru lógirnar og regluverkið verður fylgt á teimum føroysku alibrúkunum, herundir eisini ásetingarnar um laksalús og viðgerðarevni móti henni. Allar lúsateljingar og viðgerðir skulu fráboðast Heilsufrøðilugu Starvsstovuni.

Of sambært Birnu Mørøre, landsdjóralækna, hendir tað ofta, at hon gevur boð til eitt alibrúk um til dømis ikki at økja útsetingina av smolti. Tað kann bæði vera, tí alibrúkið ikki lýkur ásetingarnar um markvirði, ella tí tað hevur viðgjørt ov ofta móti lús.

– Viðgerðir og teljingar skulu fráboðast, og Heilsufrøðiliga Starvsstovan skal eisini góðkenna rakstrarætlanir hjá øllum alifyritøkunum. Tá verður eisini hugt eftir, hvussu tann undanfarna smoltútsetingin var, og har er lúsin ein týðningarmikil faktorur. Um tað hevur verið annaðhvørt ov nógv lús ella ov nógv var viðgerðir, so hevur tað higartil verið soleiðis, at tey sleppa ikki at økja talið av smoltum. Men beint undan ársskiftinum blivu reglurnar herdar, soleiðis at vit nú eisini kunnu geva boð um at lækka talið á fiski, altsó boð um taka fisk. Slík boð hava vit ongantíð givið enn, men tað er hent, at ein alifyritøka sjálv hevur tikið avgerð um at taka fisk fyri ikki at missa tamarhald á støðuni, sigur Birna Mørkøre.

– Markvirðini fyri lús eru greið, men hámark fyri avlúsingartíttleikanum er altíð ein meting, tí vit hyggja eftir lúsatølunum, eftir hvussu ofta teir eru farnir upp um, og hvussu langt teir eru farnir upp um. Nakrar fáar ferðir langt upp um telur líka nógv sum ofta eitt lítið sindur upp um, sigur hon.

Markvirði

Føroysku markvirðini eru eitt sindur hægri enn aðra staðir.

– Markvirðið er sett út frá, at man krevur at alibrúkið viðger, áðrenn lúsatalið fer alt ov langt upp, tí tá økist smittuvandin nógv, men hinvegin má tað heldur ikki setast ov lágt, tí tá er vandi fyri, at tað verður viðgjørt ov ofta móti lús, so vandin fyri, at fiskurin skjótari mennir mótstøðuføri økist, greiðir Birna Mørkøre frá.

Hon heldur tað vera gott, at alifyritøkurnar eru farnar at hyggja meira at alternativum avlúsingarhættum at seta í staðin fyri kemikaliuviðgerðin – ikki at nøkur stórvegis umhvørvisárin er staðfest orsakað av kemikaliumum.

– Tað er mótstøðuføri móti alsamt fleiri evnum, sum er stóri trupulleikin við viðgerarevnum. Vit eru bara glað fyri, at lúsatølini koma niður. Feskvatn kunnu teir brúka, sum teir vilja, men rognkelsi skulu vit geva loyvi til at innflyta. Her hyggja vit sjálvsagt at sjúkuvandanum, og vit seta ávís krøv. Rognkelsini, sum eru komin úr Íslandi eru kannað av íslenskum djóralækna, og tey hava eina heilsuváttan, og vit seta eisini krøv um ymiskar kanningar av foreldrafiskunum, sigur Birna Mørkøre.

– Um lúsin fær frið, so nørst hon so ógvusliga, at hon ger av við fiskin. Tað er spill í sær sjálvum, men samstundis er ein illa lúsafongdur fiskur, sum er fullur av opnum sárum, nógv meira útsettur fyri øðrum sjúkum og kann harvið seta eina smitturingrás í gongd, sigur landsdjóralæknin.

Hon er eisini fastur limur í skrásetingarráðnum fyri heilivág, har støða verður tikin til, hvørji viðgerarevni skulu vera loyvd at brúka í alingini.

INGOLF@SOSIALURIN.FO

TILVILDARLIG MYND

HeimaGrøði – várskeið 2015

HEIMAGRØÐI 1 – URTIR
Disa Christiansen og Elin Lindenskov
Sunnudag 1.mars, kl. 14.

HEIMAGRØÐI 2 – EPLI
Peder Haahr
Fríggjakvöld 8.mai kl.19.
& Leygardag 9.mai kl.10.

HEIMAGRØÐI 3 – TRØÐIN, HØNURNAR OG HØSNARHÚSIÐ
Andrias Reinert og Ólavur Reinert
Leygardag 16.mai, kl.10.

HEIMAGRØÐI 4 – RØTUR
Laura Joensen
Leygardag 13.juni, kl.10.

HEIMAGRØÐI 5 – HEIMASEYÐ
Hjördis Jensen og Gunnar Bjarnason
Leygardag 20.juni, kl.10.

Kostnaður 425 kr. fyri hvørt stakskeið ella 1000 kr fyri øll.
Tekning á haskulin@haskulin.fo ella á tlf.311743.

Føroya Fólkaháskúli
Háskúlavegur 14 · 100 Tórshavn
Tlf. 311743 · haskulin@haskulin.fo
www.haskulin.fo

– Ein illa lúsafongdur fiskur, sum er fullur av opnum sárum, nógv meira útsettur fyri øðrum sjúkum og kann harvið seta eina smitturingrás í gongd, sigur Birna Mørkøre, landsdjóralækni.